

U 86/2013 vp

Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle ehdotuksesta pakkauksista ja pakkausjätteistä annetun direktiivin muuttamiseksi kevyiden muovisten kantokassien kulutuksen vähentämiseksi (*muovikassit*).

Perustuslain 96 §:n 2 momentin perusteella lähetetään eduskunnalle Euroopan komission 4 päivänä marraskuuta 2013 tekemä ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston direktii-

viksi pakkauksista ja pakkausjätteistä annetun direktiivin 94/62/EY muuttamisesta kevyiden muovisten kantokassien kulutuksen vähentämiseksi (COM(2013)761 final).

Helsingissä 19 päivänä joulukuuta 2013

Ympäristöministeri Ville Niinistö

Neuvotteleva virkamies Tarja-Riitta Blauberg

YMPÄRISTÖMINISTERIÖ
Neuvotteleva virkamies
Tarja-Riitta Blauberg

MUISTIO
EU/2013/1691

2.12.2013

EUROOPAN KOMISSION EHDOTUS EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON DIREKTIIVIKSI PAKKAUKSISTA JA PAKKAUSJÄTTEISTÄ ANNETUN DIREKTIIVIN 94/62/EY MUUTTAMISESTA KEVYIDEN MUOVISTEN KANTOKASSIEN KULUTUKSEN VÄHENTÄMISEKSI (MUOVIKASSIT)

1. Yleistä

Euroopan komissio antoi 4 päivänä marraskuuta 2013 ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi pakkauksista ja pakkausjätteistä annetun direktiivin 94/62/EY (jäljempänä pakkausjätedirektiivi) muuttamisesta kevyiden muovisten kantokassien kulutuksen vähentämiseksi (COM(2013)761 final).

Ehdotuksella muutettaisiin pakkausjätedirektiivin 3 artiklaa (määritelmät) ja 4 artiklaa (pakkausjätteiden syntymisen ehkäiseminen).

Pakkausjätedirektiivissä säädetään toimista pakkauksijätteiden synnyn ehkäisemiseksi sekä hyödyntämisen ja kierrätyksen edistämiseksi. Direktiivissä säädetään myös pakkauksiin tehtävistä merkinnöistä pakkauksijätteiden keräyksen, uudelleen käytön ja hyödyntämisen helpottamiseksi sekä pakkausten perusvaatimuksista ja pakkausten sisältämien raskasmetallien sallituista enimmäispitoisuuksista. Muoviset kantokassit ovat pakkausjätedirektiivissä tarkoitettuja pakkauksia.

Pakkausjätedirektiivin muuttamisesta annetun ehdotuksen lisäksi komissio on käynnistänyt työn pakkausjätedirektiivin uudistamiseksi kokonaisuudessaan. Tarkoituksena on muun muassa mukauttaa direktiivi jätedirektiivin mukaiseen käsitteistöön sekä arvioida uudelleen direktiivissä säädetyt kierrätystavoitteet. Komission ehdotus direktiivin uudistamiseksi valmistuu arviolta parin seuraavan vuoden kuluessa. Komissio on kuitenkin nähnyt perusteltuna esittää muovikassien rajoittamista koskevan esityksensä erillisenä ehdotuksena ennen varsinaista direktiivin kokonaisuudistusta.

Pakkausjätteiden jätehuollosta säädetään kansallisesti jätelaille (646/2011) ja vuoden

1993 jätelain (1072/1993) nojalla annetulla valtioneuvoston päätöksellä pakkauksista ja pakkausjätteistä (962/1997). Parhaillaan valmistellaan uutta valtioneuvoston asetusta pakkauksista ja pakkausjätteistä, jolla korvataisiin nykyinen valtioneuvoston päätös.

Komissio julkaisi maaliskuussa 2013 vihreän kirjan ympäristössä olevaa muovijätettä koskevasta eurooppalaisesta strategiasta (COM(2013)123 final) ja lähetti sen laajasti sidosryhmille kommentoitavaksi. Kirjan tarkoituksena oli käynnistää laaja keskustelu muovijätteiden jätehuollon haasteista. Muovijätteitä käsittelevässä vihreässä kirjassa esitetään erilaisia toimintavaihtoehtoja muovin jätehuollon parantamiseksi Euroopassa. Siinä esitetään myös kysymyksiä miten lyhytikäisistä ja kertakäyttöisistä muovituotteista aiheutuvaan jäteongelmaan voitaisiin parhaiten puuttua.

Eräät jäsenvaltiot ovat yrittäneet kansallisesti kieltää muovisten kantokassien käytön, minkä on epäilty olevan ristiriidassa nykyisen pakkausjätedirektiivin kanssa. Tämän seurauksena EU:n ympäristöneuvosto keskusteli muovisten kantokassien vähentämismahdollisuuksista 14.3.2011. Komissio järjesti lisäksi erillisen julkisen kuulemisen muovikasseista kesällä 2011. Komissio julkaisi syyskuussa 2011 muovikassien ympäristövaikutuksia koskevan selvityksen ja vuonna 2012 selvityksen muovikasseihin kohdistuvien erilaisten poliittisten ohjauskeinojen sosioekonomisista vaikutuksista.

Muovikassien käyttö Euroopassa

Komission arvion mukaan päättyi EU:ssa vuonna 2010 yli 8 miljardia muovikassia roskaksi ympäristöön. Selvityksen mukaan

Suomessa käytetään keskimäärin 77 muovikassia henkeä kohti vuodessa. Määrä on huomattavasti alhaisempi kuin Euroopassa keskimäärin käytetty 198 muovikassia henkeä kohti vuodessa. Arviolta kolmasosa Suomessa käytettävistä kasseista on valmistettu kierrätysmateriaalista. Lisäksi Suomessa suurin osa muovikasseista käytetään uudelleen jätepusseina, kun taas kaikista Euroopassa käytettävistä muovikasseista lähes 90 % arvioidaan olevan kertakäyttöisiä. Myös käytössä olevien muovikassien laatu vaihtelee maittain. Osassa maista on käytössä hyvin ohuet muovikassit. Suomessa kauppojen kassoilta ostettavat tai saatavat kassit ovat niitä selvästi vahvempia ja paksumpia. Ne ovat kuitenkin paksuudeltaan alle 50 mikronia ja kuuluisivat siten komission esittämän vähentämistavoitteen piiriin. Suomessa lähes kaikki ruokakauppojen kertakäyttöiset muovikassit ovat maksullisia, minkä voidaan katsoa vastaavan joissakin maissa käytössä olevaa muovikassiveroa.

Muovin osuus merten roskaantumisessa

EU:n meristrategiadirektiiviin (2008/56/EY) pohjautuvassa 13.12.2012 annetussa valtioneuvoston päätöksessä meren nykytilan ja hyvän tilan arvioimisesta sekä ympäristötavoitteiden ja indikaattoreiden asettamisesta (Suomen merenhoitosuunnitelma) määritellään yhdeksi meren hyvän tilan tavoitteeksi, että roskaantuminen ei ominaisuusiltaan eikä määrältään aiheuta haittaa rannikko- ja meriympäristölle.

Itämeren suojelukomission HELCOMin ministerikokouksessa syksyllä 2013 päätettiin kehittää toimia vähentää meren roskaantumista sekä maalta peräisin olevan roskan että merellä esiintyvän roskan osalta. Tätä varten laaditaan alueellinen toimintaohjelma vuoteen 2015 mennessä. Tarkoituksena vähentää meressä olevan roskan määrää merkittävästi vuoteen 2025 mennessä nykyiseen verrattuna.

Lisäksi CBD:n (YK:n biologista monimuotoisuutta koskevan yleissopimuksen) osapuolikokouksen (COP 11) päätöksen mukaan tavoitteena on lisätä tietoa merien roskaantumisen laajuudesta ja sen vaikutuksista meri- ja rannikkoeliöihin ja habitaatteihin. Tarkoi-

tuksena on järjestää asiantuntijatyöpaja, jossa valmistellaan käytännön ohjeistuksia, joiden avulla estetään roskaantumisen haitallisia vaikutuksia merieliöstöihin ja -ympäristöön.

Muovikassit on koettu ongelmallisiksi niiden aiheuttaman roskaantumisen ja toisaalta niiden hajoamattomuuden ja pitkäikäisyyden takia. Muoviroskan päätyminen meriin on maailmanlaajuinen ongelma. On myös näyttöä suurista jätekertymistä Euroopan merissä. Muovi säilyy luonnossa vuosikymmeniä ja jopa vuosisatoja, yleensä hajonneena pieniksi osiksi.

Meriympäristössä on näkyvää roskaa rannoilla, veden pinnalla, osittain uponneena vesimassoihin, pintakerroksessa kelluvana, pohjalla tai hautautuneena pohjasedimenttiin. Osa roskasta on puolestaan niin pientä, ettei sitä voi paljain silmin havaita. Nykytutkimuksen valossa suurin osa meriroskasta on peräisin maalta. Kansainvälisten tutkimusten mukaan tästä roskasta suurin osa on muovia, arviolta 60 - 90 % kaikesta roskasta. Muovin tuotannon kasvun myötä merissä esiintyvän muoviroskan määrä on kasvanut suunnattomasti. Näkyvän roskan haitoista merieliöille, kuten esimerkiksi linnuille tai hylkeille on olemassa vahvaa tutkimukseen pohjautuvaa tietoa, kun taas pienemmän, alle 300 µm kokosen roskan (mikroroskan) määrää ja merkitystä merten ravintoverkossa vasta selvitetään.

Mikromuovit voivat päätyä mereen suoraan esimerkiksi yhdyskuntajätevesien mukana tai teollisuuden päästöistä. Osa mikromuoveista syntyy hajoamalla suuremmasta muovista. Tutkimuksen perusteella sekä näkyvä että mikroroska voivat aiheuttaa tukkeumia niitä syöneiden eliöiden ruoansulatuskanavassa. Tutkimusten perusteella 80 % Pohjanmeren myrskylinnuista kantaa muovikappaleita vatsassaan. Monet muovilaadut sisältävät lisäaineita kuten esimerkiksi pehmittimiä tai palonestoaineita, jotka voivat olla merieliöille haitallisia. Lisäksi monet muovit, etenkin mikromuovit, sitovat itseensä tehokkaasti vedessä esiintyviä haitallisia aineita kuten PCB:tä.

Koillis-Atlantin suojelukomission (OSPAR) tekemissä selvityksissä löydettiin vuonna 2013 Brittein saarilta keskimäärin 72 muovikassia jokaista rantaviivamailia kohti.

Selvityksen mukaan rannalta löydetyn roskan määrä kuitenkin vaihteli paljon eri vuosina ja eri vuodenaikoina.

Keskisen Itämeren alueen Interreg (Euroopan valtioiden välisen yhteistyön ohjelma) hankkeessa selvitettiin kokeellisissa olosuhteissa erityyppisen muoviroskan haitallisuutta merieliöille sekä mikromuovien kulkeutumista ravintoverkossa. Kokeissa havaittiin muun muassa, että muoviset polyetyleenistä (LDPE) valmistetut roskapussit voivat vaikuttaa hyvin haitallisesti eräiden meriyriäisten elinkykyyn. Samoin havaittiin pienten muovihukkasten voivan kulkeutua planktissa ravintoverkossa.

Itämeren roskaantumisselvitykset

Suomen merenhoitosuunnitelmassa todetaan, että Itämeren roskaantumista ei tunneta riittävästi. Itämeren roskaantuminen ei kuitenkaan ole yhtä suuri ongelma kuin valtameren. Suunnitelman tavoitteena on selvittää meren roskaantumisen määrä ja laatu sekä vaikutukset, ja sen jälkeen tarvittaessa vähentää roskan määrää nykytasolta.

Suomen aluevesien roskaantumista on selvitetty muutamassa tutkimuksessa 90-luvun puolivälissä. Näiden selvitysten perusteella avovesialueiden roskat olivat pääosin peräisin merellä liikennöivistä aluksista ja niiden lastijäämistä sekä kalastuksesta.

Itämeren rantojen roskaantumista on selvitetty Suomen, Ruotsin, Viron ja Latvian yhteishankkeessa ”Baltic Marine Litter (MARLIN)” vuosina 2011 - 2013. Tutkimuksessa mukana olleilta suomalaisilta rannoilta löytyi vuonna 2012 selvästi suurempi määrä roskia verrattuna muiden maiden tutkittuihin kohteisiin. Muoviroskien osuus kaikista roskista oli yli 60 %. Muovikassien osuus ei ollut erityisen korkea, niitä oli 3,4 % roskista. Selkeää syytä Suomen rantojen suurempaan roskaisuuteen ei ole vielä löydetty. Ulkosaariston rannoille roskia on saattanut kulkeutua tuulen mukana. Tuulen suunnat ja veden kiertosuunta eivät kuitenkaan selitä kaupunkien läheisyydessä olevien rantojen roskaisuutta.

2. Ehdotuksen tavoite

Ehdotuksen yleisenä tavoitteena on vähentää muoviroskien aiheuttamia haitallisia vaikutuksia ympäristöön. Erityisesti tavoitteena on vähentää roskaantumista ja ehkäistä jätteen syntymistä sekä tehostaa resurssien käyttöä. Ehdotuksen tavoitteena on erityisesti vähentää sellaisten muovisten kantokassien käyttöä, joiden paksuus on alle 50 mikronia (0,05 millimetriä) ja jotka ovat pääosin kertakäyttöisiä. Ehdotuksella suljettaisiin siten vähentämistavoitteen ulkopuolelle paksusta muovista valmistetut niin sanotut kestokassit, jotka ovat selkeästi tavanomaista muovista ostokassia vahvempaa ja paksumpaa materiaalia. Kaikki Suomessa kaupoissa myytävät tai annettavat tavanomaiset muoviset kaupakassit ja hedelmien mukana saatavat ohuet muovikassit ovat alle 50 mikronin paksuisia.

3. Ehdotuksen sisältö

Ehdotuksella muutettaisiin pakkausjätedirektiivin 4 artiklaa (Pakkausjätteiden syntymisen ehkäiseminen) siten, että jäsenvaltioiden olisi kahden vuoden kuluessa direktiivin voimaantulosta toteutettava toimenpiteitä, joilla vähennetään kevyiden muovisten kantokassien kulutusta. Toimenpiteet voisivat sisältää myös taloudellisten välineiden käyttöä sekä markkinoille saattamista koskevia rajoituksia, mikä poikkeaisi voimassa olevan pakkausjätedirektiivin 18 artiklasta, jonka mukaan jäsenvaltiot eivät saa estää direktiivin mukaisten pakkausten markkinoille saattamista alueellaan. Säännöksellä laajennettaisiin siten jäsenvaltioiden käytettävissä olevia välineitä, joilla voidaan puuttua muovisten kantokassien kulutukseen.

Lisäksi ehdotuksella lisättäisiin direktiivin 3 artiklaan (Määritelmät) ”kevyiden muovisten kantokassien” määritelmä. Niillä tarkoitettaisiin muovisia kasseja, joiden paksuus on alle 50 mikronia ja joita toimitetaan kuluttajille tuotteiden tai tavaroiden myyntipisteessä.

4. Toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaate

Ehdotuksella olisi sama oikeusperusta kuin pakkausjätedirektiivillä (SEUT-sopimuksen 100 a artikla, nykyään 114 artikla, sisämarkkinat). Ehdotuksessa rajoitettaisiin pakkausjätedirektiivin muuttamiseen ja luotaisiin puitteet yhteisille tavoitteille. Jäsenmaille jätettäisiin vapaus päättää tarkemmin toteutus-tavoista.

Ehdotus on komission mukaan toissijaisuusperiaatteen mukainen, koska muovisten kantokassien suuri käyttömäärä aiheuttaa sekä yleisen että rajat ylittävän haasteen EU:lle, ja jota jäsenvaltiot eivät voisi ratkaista tehokkaasti ilman EU:n toimia. Esimerkiksi yksipuoliset toimenpiteet, joilla rajoitettaisiin markkinoille saattamista, saattaisivat nykyisen pakkausjätedirektiivin vastaisia.

Ehdotus vastaisi pakkausjätedirektiivin tavoitteita ehkäistä ja vähentää pakkausten ja pakkausjätteiden ympäristövaikutuksia sekä varmistaisi, että kaikkia jäsenvaltioita koskevat rajat ylittävä ongelma ratkaistaan johdonmukaisesti eri jäsenvaltioissa. EU:n toimien lisäarvo perustuisi siihen, että määriteltäisiin yhteinen tavoite, käsitteet ja määritelmät sekä aikataulu. Jäsenmaille jätettäisiin kuitenkin vapaus päättää harkintansa mukaan tarkoista täytäntöönpanomenetelmistä toissijaisuusperiaatteen mukaisesti.

5. Ehdotuksen vaikutukset

Komissio arvioi kolmen eri toimenpidevaihtoehdon ympäristö-, talous- ja sosiaalisia vaikutuksia verrattuna tilanteeseen, jossa jatkettaisiin nykyiseen tapaan. Toimenpidevaihtoehtoina olivat: 1) vähittäiskauppasektorin vapaaehtoinen sitoumus olla tarjoamatta kertakäyttöisiä muovikasseja, 2) taloudelliset ohjaukeinit ja markkinoille saattamisen rajoitukset sekä 3) muovikassien käyttökielto. Komission arvion mukaan vuoteen 2020 mennessä roskaantumista aiheuttavien muovikassien määrä vähenisi 4,1 – 6,4 miljardia kappaletta vuodessa riippuen siitä, missä laajuudessa jäsenmaat ryhtyisivät rajoittamaan kertakäyttöisten muovikassien käyttöä.

Komission selvityksen mukaan Suomessa käytetään keskimäärin vähemmän muovikas-

seja kuin muualla Euroopassa, joten Suomessa muovikassien käytön vähentämisen tavoite ja potentiaali olisivat todennäköisesti alhaisemmat kuin maissa, joissa kertakäyttöisten muovikassien kulutus on suuri.

Lainsäädännölliset vaikutukset

Ehdotuksen edellyttämät lainsäädännölliset muutokset kansallisessa lainsäädännössä riippuisivat pääosin siitä millaiset toimenpiteet nähtäisiin tarpeelliseksi Suomessa muovikassien käytön vähentämiseksi. Todennäköisesti muutoksia tulisi ainakin jätelakiin ja pakkauksia ja pakkausjätteitä koskevaan valtioneuvoston päätökseen.

Taloudelliset vaikutukset

Taloudelliset vaikutukset riippuvat ehdotuksen edellyttämistä, myöhemmin kansallisesti päätettävistä toimenpiteistä.

Komissio arvioi tuottajiin kohdistuvien kokonaisvaikutusten olevan positiivisia koko EU:n tasolla. Vaikka ehdotus vähentäisikin kertakäyttöisten muovikassien käyttöä, lisäisi se kestokäyttöisten kassien määrää. Kertakäyttöisistä muovikasseista 70 % tuodaan EU:n ulkopuolelta, kun taas paksut muoviset kestokassit valmistetaan pääasiassa EU:ssa. Suomessa pääosa kauppojen kassoilta saatavista muovikasseista on kuitenkin kotimaassa valmistettuja. Ehdotus voisi siten vähentää näiden yritysten markkinoita kertakäyttöisten muovikassien osalta. Toisaalta näitä korvaavien tuotteiden, kuten kestokäyttöisten kassien ja muusta materiaalista valmistettujen kassien ja -pussien markkinat saattaisivat jonkin verran kasvaa.

Mahdollinen roskaantumisen väheneminen alentaisi roskaantuneiden alueiden siivoamisesta ja jätehuollosta aiheutuvia kustannuksia.

Hallinnolliset vaikutukset

Kertakäyttöisten muovikassien käyttöä rajoittavat toimet lisäisivät jonkin verran hallinnollista rasitusta liittyen säännösten täytäntöönpanoon ja niiden noudattamisen valvontaan. Vaikutus riippuisi myöhemmin kansallisesti päätettävistä toimenpiteistä.

Ympäristövaikutukset

Ehdotuksen suurimmat ympäristöhyödyt liittyisivät jätteiden määrän sekä merien ja muun ympäristön roskaantumisen vähenemiseen. Kertakäyttöisten kassien kulutuksen väheneminen johtaisi myös tehokkaampaan luonnonvarojen käyttöön.

6. Ahvenanmaan asema

Ehdotuksen päätavoitteena on ympäristön-suojelu, joka Ahvenanmaan itsehallintolain (1144/1991) 18 §:n 10 kohdan mukaan kuuluu Ahvenanmaan maakunnan lainsäädäntövaltaan.

7. Ehdotuksen käsittely Euroopan unionin toimielimissä

Komissio esitteli direktiivin muutosehdotuksen neuvoston ympäristötyöryhmässä 21.11.2013. Ehdotusta käsitellään seuraavan kerran työryhmässä Kreikan puheenjohtajuuskaudella 2014. Komissio pyysi jäsenmaita tarkistamaan taustatiedoissa esitettyjä maakohtaisia tietoja muun muassa käytettyjen muovikassien määristä. Tarkistettavat tiedot tulee toimittaa vuoden loppuun mennessä nykyiselle puheenjohtajamaalle Liettualle. Euroopan parlamentin aikataulu ei ole vielä tiedossa.

8. Ehdotuksen kansallinen käsitely

Direktiivin muutosehdotuksesta on alustavasti keskusteltu keskeisten sidosryhmien kanssa. U-kirjelmäluonnos on käsitelty ympäristöjaoston laajan kokoonpanon kokouksessa 26.11.2013.

9. Valtioneuvoston alustava kanta

Valtioneuvosto pitää komission ehdottamaa oikeusperustaa (SEUT-sopimuksen 100 a artikla, nykyään 114 artikla, sisämarkkinat) asianmukaisena. Ehdotus on myös toissijaisuusperiaatteen mukainen, sillä pakkausjätteiden synnyn ehkäisyä ja haitallisten ympäristövaikutusten vähentämistä käsitellään jo EU-lainsäädännössä, eikä direktiivin

ympäristönsuojelutavoitteita saavutettaisi riittäväällä tavalla kansallisilla säädöksillä.

Valtioneuvosto pitää ehdotettua direktiivin muutosta yleisesti ottaen kannatettavana. Valtioneuvosto katsoo, että merten roskaantumisen vähentämiseen tähtäävät toimet ovat kannatettavia. Tämä on myös Suomen menhoitosuunnitelman mukaista.

Kertakäyttöisten kassien määrän vähentäminen on kannatettavaa niin ympäristön roskaantumisen kuin luonnonvarojen tehokkaamman käytön näkökulmasta.

Valtioneuvosto pitää tärkeänä, että ehdotuksessa jätetään jäsenmaille harkintavalta millaisiin toimenpiteisiin kyseisessä maassa on perusteltua ryhtyä ja millainen kansallinen vähentämistavoite asetettaisiin. Mahdolliset toimenpiteet ja tavoitteiden asettaminen vaativat vielä tarkempaa lisäselvitystä kansallisesti.

Valtioneuvoston mielestä ehdotuksessa tulee vielä täsmentää ”kevyiden muovisten kantokassien” määritelmää sen selventämiseksi minkä tyyppiin muovikasseihin jäsenmaiden tulisi vähentämistoimet kohdistaa. Valtioneuvoston mielestä määritelmään olisi syytä sisältyä kaikki kertakäyttöiset muovikassit, mukaan lukien ohuet ns. hedelmäpus- sit sekä sellaiset biopohjaiset muovikassit ja biohajoavat muovikassit, jotka hajoavat hi- taasti vesiekosysteemeissä.

Lisäksi valtioneuvosto pitää tärkeänä varmistaa, että ehdotus vähentämismääräkohdentamisesta alle 50 mikronin paksuisiin muovikasseihin ei johda epätarkoituksenmu- kaisesti nykyistä paksumpien kertakäyttöis- ten muovikassien käytön lisääntymiseen.

Alustavana kantanaan mahdolliseksi kan- salliseksi toimenpiteiksi valtioneuvosto ei kuitenkaan näe tarkoituksenmukaisena mu- ovikassien täyskieltoa Suomessa ottaen hu- mioon kertakäyttöisten muovikassien jo ny- kyisin melko alhaisen käyttömäärän Suomes- sa. Muovikassit eivät myöskään yksittäisenä tuotteena olisi alustavien tutkimustietojen mukaan merkittävä Itämeren roskaantumisen syy. Valtioneuvosto katsoo, että mahdolliset muovikassien käytön rajoittamista koskevat toimet tulee sovittaa yhteen Suomen men- hoitosuunnitelman toimenpiteiden kanssa.

Muovikassien maksullisuutta voidaan pitää veroon verrattavana taloudellisena ohjaus-

keinona. Mahdollisena kansallisena toimenpiteenä voitaisiin tulla kysymykseen esimerkiksi ostokassien maksullisuuden laajentaminen kaikkiin kertakäyttöisiin muovisiin ostokasseihin. Muita ohjauskeinoja voisivat olla neuvonta ja valistus kertakäyttöisten muovikassien käytön ja roskaantumisen vähentämiseksi. Ohuiden muovisten hedelmäpussien käytön vähentämiseksi voitaisiin harkita esimerkiksi kauppojen velvoittamista pitämään tarjolla muitakin vaihtoehtoja pakkaamista varten. Valtioneuvoston mielestä tulisi selvittää kaupan mahdollisuudet vapaaehtoisen sopimuksen tekemiseen muovikassien käytön rajoittamiseksi. Edellä esitettyjen alustavien toimenpide-ehdotusten tarpeellisuutta ja vaikuttavuutta tulee kuitenkin vielä arvioida tarkemmin ottaen huomioon Suomen kansalliset olosuhteet.

Valtioneuvosto voi tarvittaessa hyväksyä

ehdotuksen käsittelyn yhdistämisen lähiaikoina todennäköisesti vireille tulevan pakkausjättedirektiivin kokonaisuudistusta koskevan direktiiviehdotuksen kanssa.

Valtioneuvosto katsoo, että on tärkeää ehkäistä merten roskaantumista kaiken muovijätteen osalta.

Valtioneuvoston mielestä on lisäksi tärkeää, että tuottajat lisäävät muovikassien kierrätystä materiaalina kehittämällä keräysjärjestelmiä ja muovin kierrätysmenetelmiä.

Muut asiaan vaikuttavat tekijät

Varsinaisista toimenpiteistä kertakäyttöisten muovikassien käytön vähentämiseksi päätettäisiin myöhemmin kansallisesti. Tämä edellyttäisi tarkempaa kansallista arviointia nykytilasta ja tarpeenmukaisista toimista.